

Smil til fotografen! Embla Mathilde Leander (til venstre) tar bilde av Sunniva Øgrim. Bak, lengst til høyre står barnehagens leder Britt Solberg Norderhaug.

Fra venstre: Sunniva Øgrim (fra venstre), Embla Mathilde Leander og Hermine Larsdatter Hansen øver på å skanne, selv om den ikke er tilkoblet PC-en.

Skjerm troll

I Menighetspleiens barnehage i Halden skanner ettåringer smokken sin. Og Microsoft Paint er like naturlig som tegnestifter.

Caroline Teinum Gilje, Halden

carolinetei@vl.no

22 310 418

– Jeg vil skanne!

– Jeg vil også!

Sunniva Øgrim (4 ½) og venninnen Embla Mathilde Leander (4 ½) lyser opp når en av de barnehageansatte trekker fram det elektroniske apparatet fra et av skapene i barnehagen. Selv om skanneren ikke er koblet til en PC, vet de godt hvordan den fungerer.

– Se, jeg skanner hånden min, sier Sunniva, og legger håndflaten på den gjennomskjete glassplaten foran seg.

Embla Mathilde etterlikner lydene apparatet vanligvis lager:

– Bsss, bsss, bsss...

Lav kompetanse. For de to fireåringene er digitale verktøy naturlige redskaper i hverdagen. De fotograferer, printer, leser inn fortellinger på dataen og lager animasjonsfilmer med web-kameraer. Slik burde det

«Vi ønsker å lære barna å være kreative med det digitale»

Britt Solberg Norderhaug, leder Menighetspleiens barnehage

også være i alle barnehager, ifølge Kvalitetsmeldingen fra 2009.

Men slik er det ikke i dag. Selv om det finnes en god del digitale verktøy i barnehagene, er det ingen garanti for at de er tilgjengelige for barna, eller at de brukes i pedagogisk sammenheng. Det viser rapporten «Barneha-

gens digitale tilstand», gjort av høyskolelektor Nina Bolgan i fjor.

I den kommer det også fram at 85 prosent av barnehagepersonalet ønsker opplæring i hvordan data-maskiner, kameraer og skannere kan brukes sammen med barna.

Da NRK tok opp saken i sommer, gikk Medietilsynet ut og sa at barn må starte medietrening så tidlig som mulig.

– Dagens barn fødes inn i en mediehverdag. Derfor er dette noe man bør være bevisst på fra starten av, sier Barbro Hardersen, rådgiver i Medietilsynet til Vårt Land.

– Vil barn som ikke får opplæring om IKT i barnehagen eller hjemme sakke akterut på skolen?

– Ja, det tror jeg. Både teknisk og når det gjelder å utvikle gode vaner om kritisk bruk.

– Finnes det undersøkelser som viser det?

– Nei, men barnehagen skal gi barn grunnleggende ferdigheter før skolen starter. Derfor skal man arbeide med både lesing, skriving – og digital kompetanse.

Digital verden. For barnehageleder Britt Solberg Norderhaug har det aldri vært noe alternativ til å ta i bruk digitale verktøy:

– Barna og foreldrene deres lever i den digitale verden. Skal vi være en god barnehage, må vi følge med på dette området, sier hun fra kontoret sitt i andre etasje av den 110 år gamle barnehagen.

For fire år siden kjøpte hun de første digitale kameraene. Siden har barnehagen fått fire bærbare PC-er, skannere, printere, CD-spiller og mobil. Og verktøyene

DIGITAL LEK

Slik bygger du opp den digitale kompetansen hos barnet ditt:

■ La små barn fotografere med digitalkamera og snakk om motivene etterpå.

■ Lag animasjonsfilm. La barnet modellere navnet sitt med modelleringskitt. Legg en og en bokstav i riktig rekkefølge. Fotografer prosessen, og sett det sammen i Moviemaker etterpå.

■ Bruk nettet for å finne info i stedet for å bruke vanlig leksikon.

■ Ikke vær redd for å vise at du ikke kan alt om data. Spør barnet!

Kilder: Barbro Hardersen

Les mer om Menighetspleien barnehage på mpbarnehage.no.

skal være pedagogisk forankret.

– Det kan bety at en PC er et like naturlig redskap for å lære om verden som drama, forming eller en tur ut i skogen. Vi ønsker å lære barna å være kreative med det digitale, sier Solberg Norderhaug.

– Sitter ikke barna nok foran PC-er?

– Her sitter vi nesten ikke i det hele tatt, fordi vi løper rundt, tar bilder, skanner ting og løper opp i andre etasje og skriver ut bildene. Vi har valgt bærbare PC-er, slik at vi kan ha med oss PC-en der vi er.

Moviemaker. I etasjen under enkelt-, dobbelt- og trippelklikker Hermine Larsdatter Hansen (5) på musa som er tilkoblet den bærbare PC-en. På datamaskinen har barna hver sin mappe, og der lagres alt fra bilder fra barnehagehverdagen, tegningene som er skannet inn, og filmer de har laget.

– Skal du vise fram noe du har laget på Moviemaker'n? spør Reidun Flodin Bjørnstad, pedagogisk leder på avdeling Blå.

For de uinnvidde: Moviemaker er et video- og redigeringsprogram som finnes i alle PC-er som kjører operativsystemet Windows.

– Hallo, Moviemaker'n! fniser femåringen når programmet har dukket opp på skjermen. Hun trykker på «Play».

«Bæ, bæ, lille lam, gikk på restaurant. Kunne ikke spise, bare sitte og fise...» synger hun og to av vennene hennes på skjermen.

Femåringen skrattler.

– Kan vi gjøre det igjen? Kan vi gjøre det igjen? spør hun, og får en reprise av videoen.

Bevisst oppfølging. Å la dataopplæring skje på barns premisser bør også foreldre gjøre, mener Barbro Hardersen i Medietilsynet.

– Man skal ikke tvinge dette på førskolebarn, og det skal ikke gå på bekostning av andre aktiviteter. Men jeg tror mer bevisst aktivitet, og at foreldre følger opp de medieinntrykk barna ellers får i samfunnet er viktig. Da legger man til rette for smarte, kritiske, og bevisste informasjonssøkere.

Ved å gi barn et kamera, får voksne en mulighet til å bli kjent med andre sider av barnet, har barnehageleder Britt Solberg Norderhaug erfart.

– De fanger opp helt andre motiver enn vi voksne gjør. Skulle de tatt bilde av meg nå, er det ikke sikkert at ansiktet mitt er med. Kanskje ville de heller tatt bilde av smykket mitt, sier hun.